

Teodor Wickerhauser

Prof.

dr. Teodor Wickerhauser

(Zagreb, 4.

9. 1858 - Zagreb, 13. 3. 1946.)

Jedno od najvažih imena hrvatske medicine nesumnjivo je ono prof. dr. Teodora Wickerhausera. Rođen je 1858. u zagrebačkom Gradecu tik uz Kamenita vrata, u doba kad Zagreb nije imao niti 17.000 stanovnika i kad se tek počeo intenzivnije razvijati prema Donjem gradu.

Kao 16-godišnji gimnazijalac, vježbao u "Hrvatskom sokolu", upoznao je

utemeljitelja i razvio želju za medicinom, tim je i Teodorov djed po majci bio vojni liječnik. No, medicinskog fakulteta tada u Zagrebu nije bilo, a studij u inozemstvu bio je preskup za Teodorova oca, tada tumač orijentalnih jezika pri vojnoj komandi u Zagrebu. Tako je Teodor započeo na zagrebačkom sveučilištu studij prirodnih znanosti kao najbliži medicini, da bi mu nakon pet semestara roditelji ipak omogućili studij medicine u Grazu.

Svake godine Wickerhauser je praznike provodio u Zagrebu kod Fona

asistirajući pri operacijama ili vodeći narkozu, tako da je s lakoćom svladao taj teški studij, tim je i Teodorov djed po majci bio vojni liječnik. No, priznata. Diplomirao je god. 1883., dakle u 25. godini života, i prije mnogih svojih vršnjaka. Iako ga je kao talentiranog studenta zapazio u Grazu profesor kirurgije E. Albert želeo ga zadržati kao asistenta, Wickerhauser se vratio u Zagreb da bude asistent svom prvom učitelju medicine prim. Fonu; uz kirurgiju obojicu je vezala ljubav prema tjeleži i lovu, oni, njih su dvojica oženili dvije sestre.

Fon je začetnik naše moderne kirurgije, uveo je u Hrvatsku Listerovu

Bolnici milosrdne braće na Jelačićevu antiseptiku te je 1878. u
 se bolnici Wickerhauser zadržao dvije godine da trgu izveo prvu laparatomiju u Hrvatskoj. U toj
 (tada smješten u Ilici 83). U njoj je osnovao kirurški odjel, u
 kojem je razvio tako intenzivnu kiruršku djelatnost da je ta bolnica, u kojoj se nalazilo
 i Zemaljsko rodiliste s Primaljskim učilištem, te zavodi za slijepe i
 gluhonijeme, ubrzo postala pretijesna, zbog čega su sestre milosrdnice sagradile novu bolnicu
 paviljonskog tipa u Vinogradskoj cesti.

P
 god. 1894. Wickerhauser je iz svojeg "eksternog" reseljenjem bolnice
 odjela
 izdvojio otorinolaringologiju, oftalmologiju i dermatovenerologiju, povjerivši taj odjel svom
 učenicu Dragutinu Mačeku, a sebi je pridržao kirurško-ginekološki odjel s
 200 kreveta. To nije bio samo najveći kirurški odjel u Hrvatskoj već i ponajbolji,
 doista na europskoj razini. Wickerhauser se napose bavio abdominalnom
 kirurgijom, no još 1894. operirao je tumor na mozgu, bio je i pionir željuzne kirurgije, pribavio
 je među prvima i rendgenski aparat, a prije riječkog kirurga A. Grošića uveo
 je za dezinfekciju kirurgovih prstiju jodnu tinkturu (samo taj postupak nije publicirao).
 Stvorio je kiruršku školu iz koje su proizašli najvrniji hrvatski kirurzi te
 začetnici ostalih operativih struka: otorinolaringologije (D. Maček), oftalmologije
 (K. Hahn), ginekologije (F. Durst), stomatologije (E. Radošević), urologije (A.
 Blažević).

P
 izbivanja I. svjetskog rata odjel u Bolnici milosrdnih sestara prepustio
 je
 svom učenicu Miroslavu Ćačkoviću, preuzevši kirurški odjel u ratnoj
 bolnici Crvenog križa. Kad je krajem 1917. konačno u Zagrebu otvoren Medicinski fakultet,
 bio je jedan od trojice osnivača tog Fakulteta, uz svoje učenike D. Mačka i M.
 Ćačkovića. Odbio je, međutim, ponudenu mu katedru kirurgije, sudjelujući samo u
 organizacijskim pitanjima Fakulteta sve do umirovljenja 1924. No, ni tada se ne povlači
 iz medicine: operater je i konzilijarij u sanatoriju u Klaićevoj ulici.

O
 je napisana biografija tog velikana hrvatske medicine, koju valja upotpuniti s dva
 mišljenja njegovih učenika:

"Wickerhauser je liječnik duboka znanja i široka pogleda. Vanredna
 pronicavost duha, oštar dar opažanja, velika naletanost, bogato
 iskustvo i neobično pamćenje dozvoljavaju mu da na prvi pogled prođe u mnogu dijagnostičku
 tajnu koju drugi riječiti ne može".

"Savjestan do skrajnosti, točan kao sat u izvršavanju dužnosti,
 nadasve ozbiljan, požrtvovan i neumoran u radu, pretpostavljajući svemu dobrobit
 bolesnika, ne prenakloni se nikad u svojim odlukama, nesklon svakom isticanju
 postignutih uspjeha, autokritičan u svom poslu, strogo ocjenjujući svoje
 uspjehe i ne zanoseći se njima, učeći iz svojih rijetkih neuspjeha koje ne prikriva".

W
 je primio mnoga priznanja i počasti. God. 1915. kao prvom i
 Wickerhauser

je
 jedinom liječniku u Hrvatskoj dodijeljen mu je naslov dvorskog savjetnika, a god
 1928. izabran je za počasnog člana tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti,
 u kojoj instituciji još nije bilo predstavnika liječnika staleža, pa se tako
 svrstao u Panteon "besmrtnika" uz Ivana Kukuljevića Sakcinskog, fra Grgu Martića,
 Nikolu Teslu, Ivana Zajca, Ivana Meštrovića, Lavoslava Ružičku, Vladimira Preloga i druge
 počasne članove. God. 1933. izabran je za počasnog građanina grada Zagreba.
 Oni su mu 1968. posvetiti jednu ulicu, iz koje puca pogled na jedno od velebnih djela koje
 je stvorio - zagrebački Medicinski fakultet.

Dr. Vladimir Dugaèki